

احکام ولایی رهبر متوفی

س: آیا همانگونه که بقا بر تقلید از میت بنا بر فتوای فقها باید با اجازه مجتهد زنده باشد، اوامر و احکام شرعی حکومتی هم که از رهبر متوفی صادر شده است، برای استمرار و نافذ بودن احتیاج به اذن رهبر زنده دارد یا این که بدون اذن رهبر زنده هم خود به خود از قابلیت اجرایی برخوردار است؟

ج: احکام ولایی و انتصابات صادره از طرف ولی امر مسلمین اگر هنگام صدور، موقت نباشد، همچنان استمرار دارد و نافذ خواهد بود، مگر این که ولی امر جدید مصلحتی در نقض آنها ببیند و آنها را نقض کند.

(اجوبه الاستفتائات، سؤال ۶۴)

احکام سیاسی

احکام اجتماعی | شیوه اصلاح در خانواده

س: چند سالی است که ازدواج کرده‌ام و به مسائل شرعی و امور دینی اهمیت فراوانی می‌دهم و مقلد امام راحل (قدس سره) هستم، ولی متأسفانه همسر به مسائل دینی اهمیت چندانی نمی‌دهد، گاهی بعد از مشاجره لفظی، یک بار نماز می‌خواند، ولی باز دوباره ترک می‌کند و این رفتار او مرا بسیار رنج می‌دهد، وظیفه من در برابر او چیست؟

ج: وظیفه شما فراهم نمودن زمینه اصلاح او به هر وسیله ممکن است، و باید از هرگونه خشونت که حاکی از بداخلاقی و ناسازگاری شما باشد، خودداری کنید، و اطمینان داشته باشید که شرکت در مجالس دینی و رفت و آمد با خانواده‌های متدین تأثیر بسیار زیادی در اصلاح او دارد.

(اجوبه الاستفتائات، سؤال ۱۰۷۹)

احکام عبادی

تأخیر عمدی نماز از وقت

س: اگر کسی عمداً وقت نماز خود را به تأخیر اندازد آیا حرام است؟ آیا عقاب اخروی دارد؟

ج: اگر عمداً تأخیر بیندازد تا قضا شود، گناه کرده و باید قضای آن نماز را بجا آورد و از گناهش توبه کند.

(استفتائات جدید)

عدم توانایی در پرداخت خمس

س: افرادی هستند که خمس بر آنها واجب است، ولی تاکنون آن را نپرداخته‌اند و در حال حاضر هم توانایی پرداخت آن را ندارند و یا بر آنها بسیار دشوار است، حکم آنان در این باره چیست؟

ج: مجرد عدم توانایی یا دشواری پرداخت خمس موجب برائت ذمه و سقوط تکلیف نیست، بلکه ادای آن تا حد امکان واجب است، چنین افرادی می‌توانند با دست گردان مبالغ بدهی خود با ولی امر خمس یا وکیل او، آن را به تدریج برحسب استطاعت خودشان از جهت مقدار و زمان بپردازند.

(اجوبه الاستفتائات، سؤال ۹۲۵)

احکام اقتصادی

احتیاط: گاه در مقابل اجتهاد و تقلید به کار می‌رود که روشی است برای عمل کردن به احکام؛ به گونه‌ای که مکلف یقین داشته باشد به وظیفه‌اش عمل کرده است. و گاه در خصوص فتوی و حکم یک مسأله به کار می‌رود و آن رعایت نمودن تمامی جوانب آن مسأله است؛ به طوری که مکلف با انجام آن، یقین به فراغت ذمه پیدا کند. یادآوری می‌شود که شیوه‌ی عمل در هر دو مورد یکی است؛ لکن محدوده‌ی احتیاط در مورد اول، کل احکام را شامل می‌شود، ولی در مورد دوم، نسبت به همان مسأله‌ی مورد نظر کاربرد دارد.

(پایگاه اطلاع رسانی مقام معظم رهبری. بخش استفتائات)

موضوعات فقهی